

МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА НАВЧАННЯ – РЕЗЕРВ ПІДВИЩЕННЯ АКТИВНОСТІ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

О. Ю. Сидорко

Львівський державний інститут фізичної культури

В умовах нових реалій сучасності, високого динамізму розвитку науки і освіти, стрімкого оновлення системи знань на перший план виступають завдання перегляду змісту та форм навчання, активізації навчальної роботи студентів, запровадження нових технологій навчання та контролю, які забезпечували б високу якість підготування випускників вищої школи.

У зв'язку з цим на кафедрі теорії і методики водних видів спорту Львівського державного інституту фізичної культури проводиться дослідницька робота з метою вдосконалення системи педагогічного контролю на основі застосування рейтингової оцінки знань та умінь студентів. Протягом довготривалого теоретичного та пошукового дослідження була створена методика розроблення та застосування системи модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів. Педагогічний експеримент дозволив отримати науково-обґрунтовані результати практичного використання даної системи у навчальному процесі.

Одним із напрямів дослідження було визначення змін у показниках пізнавального зацікавлення студентів, що характеризувало активність їх аудиторної навчальної роботи. Реєстрація показників пізнавального інтересу здійснювалося за допомогою контролю проявів інтелектуально-вольової та емоційної активності студентів, що були конкретизовані у певних поведінкових діях. Інтелектуально-вольова сторона пізнавального зацікавлення передбачала реєстрацію.

1. На лекційних заняттях:

- кількості присутніх студентів;
- кількості заданих студентами запитань після лекції, які спрямовані на осягнення викладеного;
- кількості студентів, які задавали запитання.

2. На семінарських заняттях:

- кількості присутніх студентів;
- кількості студентів, які бажали відповідати на запитання семінару;

- кількості доповнень до відповідей товаришів;
- кількості заданих студентами запитань, які спрямовані на досягнення суті того, що вивчається;
- кількості студентів, які задавали запитання.

Крім того, реєструвалося відвідування студентами методичних і практичних занять.

Емоційна сторона пізнавального зацікавлення передбачала контроль за наступними його проявами:

- дисциплінованість під час пояснень викладача;
- обмін враженнями після закінчення заняття.

У таблиці 1 подані значення інтелектуально-вольових проявів пізнавального інтересу в експериментальних і контрольних групах. Порівняння даних свідчить про суттєві відмінності ознак, що розглядалися. Результати однофакторного дисперсійного аналізу, який був проведений для виявлення вірогідності різниць між експериментальними і контрольними групами за даними ознаками та визначення впливу модульно-рейтингового методу навчання, свідчать, що з усіх показників інтелектуально-вольового компоненту пізнавального зацікавлення студентів відмінності треба признати вірогідними (F-розрах. > F-гран.). Доля вкладу модульно-рейтингового методу навчання на ознаки, що вивчалися, коливається в межах від 53% до 93%.

Відбулися також певні зміни у показниках емоційного компоненту пізнавального зацікавлення студентів (таблиця 2). Порівняння даних експериментальних і контрольних груп за ознакою «кількість студентів, які порушували дисципліну під час пояснень викладача» показує, що на відміну від семінарських занять, на лекціях цей показник змінився більше. Однофакторний дисперсійний аналіз результатів свідчить, що відмінності цієї ознаки є вірогідними лише для лекційних занять. Але доля вкладу модульно-рейтингового методу навчання у зміни, що відбулися, невелика – 23%. Для семінарських занять спостерігається тенденція до покращення даної ознаки в експериментальних групах, але результати виявилися статистично невірогідними. Значення F-розрах. менше F-гран. ($1,1 < 4,1$). Отже, дисциплінованість на занятті не є тою ознакою емоційного прояву пізнавального інтересу, яка змінюється під впливом модульно-рейтингового методу навчання.

**Зміни показників інтелектуально-вольового компоненту
пізнавального зацікавлення студентів під впливом
модульно-рейтингової системи навчання.**

Ознаки пізнавального зацікавлення	Контрольні групи	Експериментальні групи	Доля вкладу, у %	F-розрах.	F-гран. при $p=0,05$
1. К-ть присутніх на занятті студ., у %	53,4	83	53	81,7	4,0
<i>Лекції:</i>					
2. К-сть заданих студ. запитань після лекції, які спрямовані на осягнення суті викладеного	1,9	5	93	265,8	4,3
3. К-сть студ., які задавали запитання, у %	5,8	21,8	86	73,1	4,3
<i>Семінари:</i>					
4. К-сть студ., які бажали відповідати на запитання семінару, у %	7,3	30,2	82	178,8	4,1
5. К-сть доповнень до відповідей товаришів	3,1	7,4	72	97,4	4,1
6. К-сть заданих студ. запитань, які спрямовані на осягнення суті того, що вивчається	5	9,2	58	50,8	4,1
7. К-сть студ., які задавали запитання	12,6	35,6	67	86,3	4,1

Аналіз даних за ознакою «обмін враженнями після закінчення занять» свідчить, що зміни, які відбулися, можна визнати статистично вірогідними. Вплив нового методу навчання на цей показник емоційного компоненту пізнавального зацікавлення досить високий. Для лекційних занять – 78%, для семінарських – 70%.

Таким чином, система модульно-рейтингового контролю сприяє підвищенню пізнавального зацікавлення студентів, активізує їх аудиторну роботу. Дані обставини позитивно впливатимуть на формування більш міцних знань та умінь студентів, що підвищить якість підготовки майбутніх фахівців.

Зміни емоційного компоненту пізнавального зацікавлення студентів під впливом модульно-рейтингової системи навчання

Ознаки пізнавального зацікавлення	Контрольні групи	Експериментальні групи	Доля вкладу, у %	F-розрах.	F-гран. при $p < 0,05$
1. К-сть студ., які порушували дисципліну під час пояснень викладача, у %:					
– на лекціях;	21,3	15,8	23	6,8	4,3
– на семінарах	21,5	19,7	3	1,1	4,1
2. Обмін враженнями після заняття, у %					
– лекційного	11,8	33	78	77,9	4,3
– семінарського	36,4	68,6	70	87,5	4,1